

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 23. Non potest salus tua faciliori, quàm verbis tuis, alligari remedio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](#)

*Iohann. 2.
26.*

& vnumquemq[ue] singulariter alloquebatur. *Ego vos baptizo in aqua, ille vos baptizabit in spiritu S.*
q.d. Meus hic baptismus, hac mea confessio, est sine spiritu corporis, unde & exa:ime: Christus autem baptismum ministrabit, instituque animarum. En quām insignis apparatus, & quam ferentes tu censuram, si poli peccatorum confessionem & tolerantem confusione, his te dūm interret & nefarij: frater mi, m̄ltorum criminū reus accusans, penitentiam age, Deum ieiunis, vigilijs p̄fjs, que operibus deprecate, quo tibi misericors ea dimittat, tu illorum tibi quare remedium?

C. 39. En igitur Christiane nostram tibi propono formam optutissimā, quantum, complice, hac tua, ab illorum differat confessione, confessio, poltquam Christus hoc confecravit penitentiae sacramentum: primo namque totali est secreto signatum, quod inter te & confessarium absoluunt, idque tali federe delictum, ut confessus peccatis tuis quantumlibet encrūbus & multiplicibus, modo conuenienter adsit deposito, hec ad perfectam non accedat contritionem, sed attritionem tantummodo, ex scientia Theologorum, dicat tibi Confessarius. *Ego te absoluō a peccatis tuis*, autoritate tam generali, vniuersali, & effectu potissimum, virtute clauium, quas & hilis D. Petri consignavit matib[us], si ilque ministris, ut omnia tibi coram Deo peccata remittantur, anima quoque vinculis omnibus absoluta dimitatur. Nun hanc magnam extollis esse misericordiam? Num hoc non exigui esse ponderis arbitris? si criminum confessio tamen illa est tempore momenti, tantum eius fructus, quando nec ipsi Confessarij, auctoritate valebant absoluendi, nec aliud illa erat creditum, quam ad penitentia lamentare mouere peccatores, quibus scelerum suorum veniam consequentur, nec audiebant ipsi penitentes, si enim dicere licitum era, *Sacerdotibus: Ego te absoluō*; quanto gravioris modoponderis, & gratiae est confenda confessio. Descripsi hanc nostræ confessionis eulogiam D. Iñid. Obiecta sibi respondens interrogatori. *Noste corpus se est ipse in consonorū confessione, si est remissio, si est veniam, Hoc cur quis à me, inquit D. Iñid. Respon: ea, si plane, si profus, est urique, est profecto, est proctidubio. Numera relipendit affirmaciones, tot quorū phrasis latina nouit adhucbia. Confessio sanar, confessio iustificat, confessio peccati veniam donat, omnis ipse in confessione constitit, in confessione misericordia est. Certeissime, igitur credes, nullo modo habiles, nullo modo dubites, nullatenus de misericordia desperes, &c.*

V.
Differen-
tia inter
D. Ioan-
nii &
Christi
confessio-
nem.

D. Iñid.
Lib. 1. Sy-
p. 310.

§. 23. Non potest salus tua faciliori, quam vita tua, alligari remedio.

A Iterum quod nobis Dominus verbis Oferat, que prælauimus, innuit, hocce dicitus: *facilitatem minimaum, quā tuorum possit veniam consequi peccatorum, diuinā fauente gratia. Res est hæc excellens adeo tanlique pondus, ut eius vel minimum, calum, terram, Angelos, Archangelos, Cherubim, & Seraphim totamque natram creataam. Iohannes antecellar: quā igitur facilitate meorū indulgentiam obtinebo peccatum? Tolle vobis enim verba: veila perfecta veraque confessionis: quid tam facies? Nūquid forte, inter ea quæ nosli omnia, ipsis verbis potest aliquid esse minus operosum? Olim David, dum fratres eius de illo querulosi, & arguentes arroganter, quid in aeternam contra Coliathe defendere se velle virileq[ue], conferre declararet, ut eos ad mente reuocaret, probaretque nullius esse momenti, quod ea de te iudicaret, quare: *Nūquid nos verbum istud Quid plus egit, quā vincum protulit verbum? Vi ostendat Spiritus S. quā nullo negotio ei nōta Deus operetur, hac vitius phasimale communū: quā dicit ad Deo inuicta recte procreari. Verbo Domini cœli firmati sunt, &c. nō fuisse dixit & facta sunt. Potentiam, quā te Deus manierat, attende ut velen omnipotens vixit verbo operetis. Quis operis iustificationis & remissionis peccatorum explicit eminetur? quā tanta est ut cœli, terra, solis, lunc, stellarum, marium, avium, piscium, omniumque supererit creationem, de qua fuse dispergit D. Thom. Quo igitur labore opus illud iustificationis, peccatorumque remissio peragitur? quo negotio anima mea pullus inferni, fit cœli sola beatitudinis contulus Angelorum: Quo ludore cordis mei visceribus lux procreat gracie, stellæ virtuum, cœlumque sit supernaturæ. Vnum profecto verbum, fidelissimum, veritas peccatorum confessione. Tolle vobis enim verba.**

His optimè quadrat, quod olim Dominus dixit per Moylen, ut offendet, quā nullo labore eius possint præcepta seruari, probaretque nullum ei negotium, nullam inesse difficultatem: quod politudem Diu[m] Paulus ex Deuteronomio mutuatus, de lege intellexit Euangeliæ. Verbum quod ego præcipio tibi hodie, non est præcul possum, ne in cœlo sisum, ut dicai, quid ascendere in cœlum Verbum in abyssum: constitutum, ut dicas, qui ascendit per abyssum? sed prope est verbum in ore tuo, & in malitia corde tuo. Non hoc tibi præcipio, cœlum superes, sed dico.

dices enim, tibi alias deesse; nec abyssum penes dicces enim hoc tibi non possibile: nec maria transmutas, nec tertiam circumreas: dices enim: haec vires tuas superare; sed hoc tuus praeceptio, quod tecum defens, eti proximum. In ore tuo: verba quae de te tuo proximis, de corde manant contum: Profe est verbum in ore tuo, & in corde tuo. Hoc à te postulo: Tellite vobiscum verba. Non armis tua depolo, nou vineas expeto, non flagito census, non tua querio domestica. Non praeceptio, ut peccata tua colligas, & cistis pretiosis pictilie deferas obsecra, vel laminis aureis insculpta, vel argenteis conficitia carens, sed in verba transmutata confessionis, quae ex aere ore tuo deponitis fac illama.

Luxerunt Philistei se à Domino grauissimam & ignominiam misericordiam percussisse, vt regum narrat historias. De quo conchuit David: Percessit numerus suos in posteriora; opprobriis sempern dedit illos. Laborant studenter huic illo sapienter occurreris infirmitati quorum Deus non impugnat remedium. Quale vero illud declaravit dominus deo: morbum suum fortidum obtulerunt laminis aureis, pretiosis exaratum, que de maiori illis bonorum patre confababantur: has igitur Deo in agnitudinis sua remedia offerebant. Hoc illis aspices, hoc divini consulareris, vt facere possint. Sicut & modo qui curandi confidunt ad Sanctorem Ecclesias, si oculus, si pedibus, si manibus labent, illa secum deferunt membra, cera, argento, a roque composita, Sancto munus conferunt. Earum erat illis indubius remedium; licet hoc illi flocciperarent, modo à gravioribus illis curarentur infirmatibus. Non à te postulat Deus ut peccatorum vulnera laminis aureis, argenteis, aliisque preciosis insculpta, deferas Domino consecranda, sed expressa verbis, significata verbis, verbis in confessione condemnata. Quid hoc facilius? quam maiorem potest medicus curando morbo contente, vel manante facilitatem: quam ut infirmus ore proprio suam ex cordis iustitia detegat infirmitatem? Enim ibi, quo nullum facilius remedium. Tollite vobiscum verba, Deo confitemini, Deum deprecamini. Omnia in aufer acceperis bonum.

Nun hoc illis solummodo praecepis faciem dum? quâ quoque, virtute verba tua proponderant? quâ vir illius est virilitatis hominis verbum, quod vento dispergitur? Verba Dei magnifica sunt, preciosa sunt. Sermo Domini erat pretiosus. Vincum Domini verbum rex & Prophetia in suam postulabat salutem. Die anime mea salua sit ego sum? Vnde verbo sibi credebat

Centurio satisfactum, illo quippe totius speciebat familia prosperitatem. Tamen dic verbo. 1 Reg. 12. Quod vero Deus noster delectetur verbis, tamque nostram astmet ille confessionem, vt 12. Verba lam quasi quid accipiat per eos, quae ratio Dei potius peracta legitima vera peccatorum confessio tensissime, Deo dicere licet. Omnia aufer iniuriam, ma sunt potest te Deus gratiori praevenire misericordia, Mat. 9. quid verbis minus à te postulate? Dic tu peccata tua, ut aquitas exigat sacramenti, Deique subcipe gratiam, ac misericordiam, quae bonum omnime cumulatur.

Hoc ex sententia D. Augusti. Psalmista nobis indicauit: Veritas de terra orietur, & iustitia de caelo proficeret. Nomine iustitiae. Dei gratiam va- tes intelligit, que iustificat aumam. Illam vt reor, propheta considerat celo-residentem, que summo auctore desiderio in terram descendendi, super quem delapsura sit circumspectans. In quam terram delabitur? In illam de qua veritas oritur. O homo terra es sic declaratus dominus sententia, dum dicitur. Terra es, & in terram ibes. Num tibi voluntas, vt super te Dei gratia, donaque depluant coelestia quibus iustificeris, & Dei quaeas regnum ex iustitia postulans? Oriatur primum de te, de terra veritas, perfectam praemette confessionem. Audiamus D. Augusti. O terra que quando peccasti, audisti. Terra es, & in terram, In spiritibus. Oriatur de te veritas, vt resupnas de celo iustitiam. Confite te peccata tua. Et orietur de te veritas. Præcurta dolorosa confitio, momentem audi David. Incipit domino in confitente. Sic ipse legit quod nostra vulgata lectio ponit: Præcinit do- 46.7. mino in confessione.

Subtiliter, vt video spectat facinus incliti Patriarche Iacob, quod instalance appendit D. Ambros. hic etenim integrum & singulare de Iacob Patriarcha conscripsit volumen, eius namque vita textus pluribus scaturit mysterijs, quam verbis. Ut primum hic inveniuntur Joseph quod filius suus, quem diutius mortuum luxerat, prospira latetetur valetudine, vineretque in Aegyptio prorex: sibi ne maxime forte necessarium decideret in Aegyptum, ne ipse totaque familia periret inedijs. Quinque namque adhuc supererant: Praesteritani amici, vt ex filio Joseph audierat vaticinio, mitti non moratur, sed senectute liceat gratius iter agatur. Iacob creditur, curibus vectus & plautur, sibi à Ioseph ea misitis intentione. Cumque esset Aegyptio ad Ioseph proximus, inquit S. historicus: Misit Iudam ait se Ioseph ad Ioseph ut numeraret eis, & occurret in Gessen. Vi quid Iacob tot filii facundus Iudam premi-

sit. Quis dixerit, cōgruentius fuisset, magisque ex
 ratione Beniaminum p̄misiſſer, vtique fratrem
 veterinum, ac cāteris Iosepho chariorem. Respon-
 deat aliqui idecirco mislim, quōd alios Iudas elo-
 quentia verborumque efficacia, cuius tum Ioseph
 experientiam habuerat, superaret.
 Primo: dum in eius frātres omnes conueniunt
 uocē, ille cāteros à tam horrendo retraxit fer-
 mombus suis homicidio, & patrem suū mitio-
 rem, venderent illom, non trucidarent. Quid no-
 bus prodit, si occiderimus frārem nōstrum? Et. Me-
 lius est, ut venundetur &c. Frater enim & caro no-
 stra est. Iudas erat, qui, dum Ioseph ab illis adhuc
 IV. 37-26. inēognitus, frātres in summas compulisse angu-
 lias, tam efficaci permoit alloquois, vt illum ad
 ad lacrymas prouocat, atque induxit vt se quis-
 eset, traibis indicaret. Congrua hēc litera su-
 perficie ratio: Ego vērō, respondet D. Ambros ar-
 D. AM. bitos virum huic Jacob tum sapientiā, tum pic-
 tate celebrum, aliquid intendisse spirituale quod
 & iudico declarandum: Dicamus & aliqād mysti-
 cē. Num Iude ignoras etymologiam, nempe si
 gnare confessionem? quid igitur Jacob immittit
 p̄mittens Iudam, quatenus à Ioseph & gypsi
 prorege benignus habetur? Nisi hoc te velle
 prāmoniū si conuenire Deum, proposueris, vt
 ipse te in gratiam recipiat, misericors ipse tibi fra-
 tribus dona cœlestia liberalis, eum, necesse est,
 peccatorum prævias confessione, p̄mitte per
 confessariū perfectam eorum contritionem: hoc
 tibi suadet, utram persuadeat Psalmista: Preoccu-
 pemus faciem eis in confessione. Hac tibi ad Deū
 viam stenit, hēc faciem eius reddit placabilem,
 hac miseri ordeū preparat gratiaque donarium.
 Addo D. August., eodem sensu eiusdem P̄la-
 mista verba declarantem. Confessio & pulchritudo
 in conspectu eius.. Note verbū, signata mysteria.
 Nulla potest in conspectu Domini admitti anima,
 nisi formosa; si namque nullus Regum Persarum
 petuerit adire praetentiam nisi cultioribus Ispen-
 didis indumentis, nec in eorum sponsas admitti-
 se posse p̄aluerent, nisi forminarum elegantiis
 fime, interque cāterias ē totū regno selectissime:
 multò minus pr̄sumendum, te coram Deo re-
 piendum, si te gratia cœlestis non commende-
 elegantiā hēc namque ea sola est, quae tanto ani-
 mam cumulat splendore, vt Deus eam sibi in
 sponsam eligat gratissimam. Quis igitur madus
 hanc milii vestem acquirendi pretolam, que redi-
 datur anima speciosa Deo grata, quam nunc plan-
 go peccatis culpisque deformatam? tuorū con-
 fessio peccatorum, quam lacrymas, cordisque do-
 lor comitentur. Precurrat illa, ex illa namque de-
 pendat anima pulchritudo facie; quo circa & l. n
 iam David p̄nuntiat. Confessio & pulchritudo
 Loquatur D. August. Pulchritudinem amari? ut
 esse pulcher? Confessere. Non dixit pulchritudo, &
 confessio, sed confessio & pulchritudo; fōdū era? ut
 Confessere ut sis pulcher. Amamus pulchritudinem, &
 prius eligamus confessionem, ut sequatur pulchri-
 tudo.

§. 24. Vitulos labiorum postulat Deus, id est
 claram & intenuſatam peccatorum confes-
 sionem.

V Ideamus igitur, quā sint hēc ratione veſtiū
 dedicanda? Qualia (amabo) sunt ore confe-
 renda, quibus Deum efficaciam mihi pla-
 cabile. Adhuc Propheta Redemptus vitulos labiorum
 nostrorum. In sacrificium Domine, labiorum no-
 stro umvitulos offeremus. Quid hoc reūm for-
 san sunt in labiis vituli, sunt tauri? quod illud ū-
 crificium quod Deus propoluera? Tollite vobifūm
 vobis. Placabilis (anquit D. Hier.) hēc verba decla-
 rans) Deo hostia, est pura confessio. Idem dixit &
 D. Chrysost. Quinino & ipsa paraphras Chal-
 daica clarissim expressit: Afferre vobifūm verba con-
 fessionis. Licit autem de laudantia loquuntur con-
 fessione, non implicat & dectimiū intelligi
 confessione. Tollemus Domine peccata nostra,
 ote sulpensū & vitulos, maiestati nōe conlectu-
 turi. Arabicum videtur at cœlestē inclut The-
 ogiā. Offerendum Deo vitulum angulatum me-
 diumque disceabant, sic ut ipsa vitulū secrete. Quis
 tissimas detergerent venas, icorū reticulum int̄regum
 masque cordis fibras aperirent. Vides hīc, quā tu
 nīb̄ ratione peccatorum vituli Deo immolabā-
 di, suspensa nempe peccata ab ote ingula detrac-
 ta pelle, nuda, detecta, sine excusatione, à summo
 usque deossum aperta reuelatū cordis unū secreta
 abutillimis, & tñibl̄ ex eis superfit velatum, nñd
 corpustum, negatum vñbil.

Ex iudicio D. Greg., hanc Theoriam ad prāxi-
 men cauit penitens ille David, qui numeris om-
 nibus abolutam peccatorum edidit confessionem
 omnibus imitandam. Delictum meum cognitum tibi
 feci, & iniuritū meā non abscondi. Noua (mouet)
 D. Greg., loquendi modum: Delictum meum cogni-
 tum tibi feci, &c. Quid hoc rex p̄fissime, num hoc
 Deus ignorabat, ut cognitum illi faceres? De
 fide, est quod affert Apostolus: Omnia nuda &
 aperta sunt oculis eius & nihil est inuisibile in con-
 spectu eius. Nec ipse David oblitus eius quod di-
 xerat: Tenebra non obscurabuntur à te, & nō sicut
 dñs